

CSALÁDI LEGENDÁRIUM AZ ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSÉÉRT

Meséljete, nagyszülők!

Soha nem volt akkora szakadék a generációk között, mint napjainkban, és soha nem látott mértéket öltött a nagyszülők tudásának, tapasztalatainak alábecsülése. A Férfiak Klubja nemrégiben elindította ÉrtékLánc elnevezésű projektjét, amelynek célja, hogy a karanténban lévő nagyszülők naponta egy kérdésre válaszolva továbbadhassák élettapasztalataikat, bölcsességüket, ezáltal erősítsék a korosztályok közötti kapcsokat.

SZÉVEG SZÉVEG DÓRA

A tudomány szerint kellő önismerettel és szilárd identitással könnyebben tudjuk kezelni emberi kapcsolatainkat, és egyszerűbben igazodunk el a nagyvilágban. Ám hogy tisztában legyünk azazal, kik is vagyunk valójában, tudnunk kell, honnan származunk, kik az őseink. Bár a második világháború után hatalmi eszközökkel szorították vissza, a család-faállítás hagyománya ma reneszánszát éli, egyre többen fognak hozzá közelebbi vagy távolabbi felmenőik felkutatásához.

Út önmagunkhoz

Az ember általában a családjához, a születési vagy lakóhelyéhez és a nemzethez kötődik legerősebben. Aki kutatja őseit, az megerősíti családi kötelékeit, miközben új vagy rég nem látott rokonokra lelhet. Az átlagos magyar család körülbelül 80-120 évre visszamenőleg ismeri elődei történetét, ez a tudás azonban gyakran kimerül a dédszülők keresztnevének, foglalkozásának és lakóhelyének ismertetésében. Az iskolások körében még nagyobb homály fedti az ősök kilétét, a fiatalok jelentős hányada már a nagyszülőkről sem tud semmit. Pedig ha a gyerekek saját szüleik, nagyszüleik, esetleg dédszüleik által elmesélt történetek alapján ismerik meg a történelmet, sokkal könnyebben össze tudják vetni saját korukkal, tapasztalataikkal.

Annak érdekében, hogy ne szakadjunk el a gyökereinktől, a Magyar Nemzeti

Monkey Business Images/Shutterstock.com

Levéltár 2019 őszén többéves, család-történet-kutatást népszerűsítő és segítő projektet indított, amit az állam mintegy 30 millió forinttal támogat. A program tanfolyamok formájában, egységes oktatási anyag segítségével ismerteti meg az érdeklődőkkel a családfakutatás alapjait. A szakemberek ugyanakkor hangsúlyozzák, az ősök feltérképezését nem a levéltárban kell kezdeni, hanem az otthon fellelhető anyakönyvek, keresztlevelek, családi bibliák és egyéb írott régiségek összegyűjtésével, valamint a még élő konkok felkeresésével.

Generációk összekapcsolódása

A koronavírus-járvány következtében hirtelen ránk szakadt szabad idő lehetőségét teremt arra, hogy jobban megismerjük hozzátartozóink életét, múltját, érzéseit. A család intézményének és a gyerek identitásának megerősítéséhez jó módszer lehet a felmenőkkel való beszélgetés az előző generációk tapasztalatairól, élményeiről.

A Férfiak Klubja nemrégiben útjára indította ÉrtékLánc elnevezésű projektjét, amelynek célja, hogy a karanténban lévő nagyszülők és szülők naponta egy rövid kérdésre válaszolva továbbadhassák élettapasztalataikat, megoszthassák érdekes történeteiket gyerekeikkel és unokáikkal.

– A saját szüleim kapcsán is tapasztalom, mennyire fájdalmas az idősebb korosztály számára, hogy nem tudják átadni élettapasztalataikat az utódoknak. Nekünk meséltek még az életükről, de a gyerekeinknek már ritkán tudnak. A mai tinédzserek közül sokan azt gondolják, a nagyszülők olyan rég voltak fiatalok,

olyan más világban éltek, hogy nincs mit megtanulni tőlük. Pedig ez nem így van. Lehet, hogy azzal, hogyan kell számítógépes előadást készíteni egy állásinterjúra, nincsenek tisztában, ám hogy milyen az az attitűd, amivel a munkájukhoz hozzáálltak annak idején, vagy ahogy egy problémát kezeltek, a tekintetben egészen biztos hogy hasznos tanácsokkal szolgálhatnak – fejt ki *Bedő Imre*, a Férfiak Klubjának vezetője.

Hozzáteszi, felmenőink valóban más korban éltek, és más akadályok gördültek eléjük, amelyekkel meg kellett küzdeniük. Az ő bölcsességük éppen ezért most rengeteg energiát, bátorságot, motivációt adhat nekünk.

– Hallgassuk meg őket, addig tanuljunk, amíg velünk vannak! – hívja fel a figyelmet az ötletgazda. Mint mondja, a járvány időszaka három szempontból is jó alkalom a legendárium elkészítésére. A nagyszülők örömmel várják, hogy beszélhessenek az életükről, illetve olyan kérdéseket tegyenek fel nekik, amelyeket talán soha senki nem intézett még hozzájuk. Az unokák így nemcsak jobban megismerik őket, hanem irányt mutató életigazságokat tudhatnak meg, emellett közös nagyszülő-unoka élményt is szereznek. A szülők pedig az új kérdések, témák által érdekes, hasznos válaszokkal, eddig nem hallott történetekkel, érzésekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak. Egy szóval a projekt mindenkinek tökéletes kikapcsolódást nyújt, miközben közelebb hozza egymáshoz a generációkat.

– Hallgassuk meg őket, addig tanuljunk, amíg velünk vannak! – hívja fel a figyelmet az ötletgazda. Mint mondja, a járvány időszaka három szempontból is jó alkalom a legendárium elkészítésére. A nagyszülők örömmel várják, hogy beszélhessenek az életükről, illetve olyan kérdéseket tegyenek fel nekik, amelyeket talán soha senki nem intézett még hozzájuk. Az unokák így nemcsak jobban megismerik őket, hanem irányt mutató életigazságokat tudhatnak meg, emellett közös nagyszülő-unoka élményt is szereznek. A szülők pedig az új kérdések, témák által érdekes, hasznos válaszokkal, eddig nem hallott történetekkel, érzésekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak. Egy szóval a projekt mindenkinek tökéletes kikapcsolódást nyújt, miközben közelebb hozza egymáshoz a generációkat.

Kérdezz, felelek!

A klub Facebook-oldalán közzétett, nagyszülőknek szóló napi kérdései olyan témákat ölelnek fel, mint az általános

iskola időszaka, a nagykorúvá válás, a szerelem, az elmúlt évtizedek történelmi eseményei, az ünnepekhez kapcsolódó családi hagyományok vagy a többi családtaggal való viszony. A játékban részt vevőknek olyan kérdésekre kell válaszolniuk, mint például hogy milyen volt a 18. születésnapjuk, hogyan tanultak meg borotválkozni vagy főzni, ki volt a legmeghatározóbb tanáruk, vagy milyen érzések kavargtak bennük a rendszerváltás idején. A történeteket a nagyszülők most elmondhatják élőszóban valamilyen online platformon – Skype, Zoom – közvetítve. Vagy felvehetik diktafonnal, okostelefonnal, számítógéppel, majd a felvételt elküldhetik online eszközök segítségével is, hogy megmaradjon a családi értéktárban.

– Érdeemes rögzíteni a válaszokat valamilyen technikai eszközzel, hogy megmaradjon az utókorak, így a felvételeket később is elő lehet szedni, meg lehet nézni, hallgatni. Szép emlékként szolgálnak majd évtizedek múlva is – mondja *Bedő Imre*. A Férfiak Klubja várja a történeteket az info@ferfiakklubja.hu e-mail-címen, és ha átmennek a szerkesztők szűrőjén, megosztják őket weboldaluk Férfiérték-történetek rovatában, hogy mások is tanulhassanak belőlük.

A Férfiak Klubja legújabb kezdeményezésével arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy ha bárki maga készíti el a családfáját, érdemes azt akár a most még élő idős generáció örök érvényű tapasztalatainak képi és szöveges rögzítésével „értékkláncba” fűzni az utókoraknak. A legendáriumot ugyanakkor célszerű a családfakutatástól függetlenül is megcsinálni, mint egy különleges ajándékot, aminek minden újabb és újabb családtag örülni fog. Évszázadokon keresztül. ■